

batina kao rock-antiteza

nedostatak duha + skromnost opažaja = »idejna dezorijentiranost«

Priznajem, malo sam se preneglio, obećavši u prošlom »Poletu« da ću pokušati portretirati **Antu Batinovića** uz pomoć izbora iz njegovih dosadašnjih radova. Naime, načiniti izbor iz nećijih kritičarskih (ne)djela podrazumijevalo bi izvršiti selekciju najboljega, odnosno najlošijega (ovisi o namjeri) iz glomazne vreće materijala koja se nudi; temeljitiji uvid u Batinovićeve batinografiju, međutim, otkriva nam tek deprimantan niz neizazovnih kritičica, recenzijica, informacija i obavijesti, koje samo **en masse** (u cjelini) mogu posvjedočiti o spisateljskom profilu svoga autora. Dok se dobri **Petar Luković** u »Dugi«, na primjer, ne skanjuje izravnog, agresivnog i bjelodanog iznošenja vlastitih, pa makar i nebuloznih

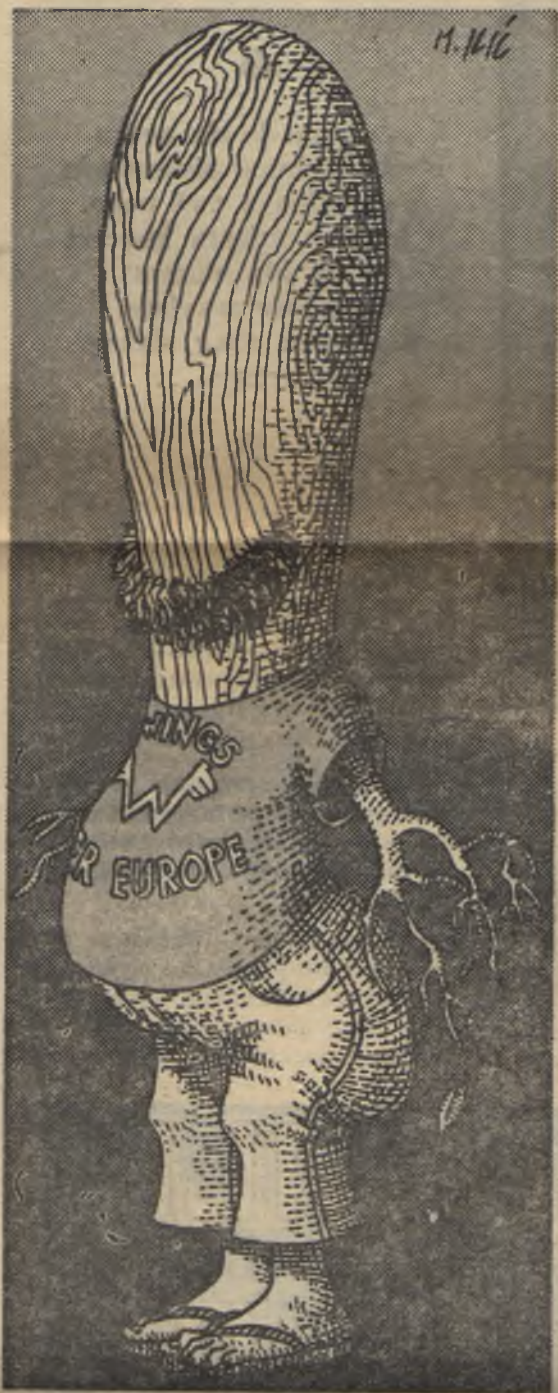
pretvori u suhoparno i monotono štrikanje. Antiteza je, prema Klaiću, između ostaloga i »**figura suprotnosti koja izražava dva pojma koji su između sebe što jače oprečni, npr. krotko janje pokraj mrkog vuka, tanka vila pokraj zmaja ljuta (Mažuranić)**«. Po ovoj definiciji, pisanje Ante Batinovića tipičan je primjer sinteze rock and rollu: smjerni Ante pokraj divlja zvuka, mirno spava, ne smeta mu buka.

između »trivijalnog«
i »artikuliranog«: ništa!

U svom kritičarskom djelovanju, Batinović je zgodno povezo dvije izrazite osobine: nedostatak temperamenta i skromnost opažaja, a s tim u vezi i jednoličnost izričaja. Umjesto citatima iz Batinovićeve kritike, poslužit ću se primjerima iz njegova kritičarskog rekvizitarija; budući da se služi škrtim izborom označajnih modela, ne trebate se smatrati zakinutima. Uostalom, i sâm bih volio da Batinovića mogu secirati na nešto širem planu njegove nemušlosti, ali, prisiljen sam baratati onim što mi stoji na izbor. Dakle, kada se Ante želi pokazati kritičarem, on najčešće raspolaže slijedećim materijalom: »trivijalno«, »banalno«, »prazno«, »neartikulirano«, »bljedo« — oznake su za »nedostatak umjetničkog«, ili se, pak, vežu uz pojam »zabavljачkog«; »artikulirano«, »a ne banalno«, »upečatljivo«. »mladenački poletno«, lepršava, ali ne i trivijalno« simptomi su pozitivna Batinovićeve stava spram određene glazbotvorine. Za njega, dakle sredine nema: il' si dobar, il' si loš, umjetnik si ili zabavljač, artikuliran ili neartikuliran. Priučenom pismenošću, a mlaka duha, ispunjujući uvijek iste kalupe uvijek istom smjesom, Batinović posvema ignorira ležernost i fleksibilnost glazbenih idioma s kojima saobraća, ilf fh, pak s obzirom na svoj računčički senzibilitet, nije u stanju shvatiti. Poput pijan plota Batinović se drži najopćenitijih odrednica o dobrom i lošem pa zato nije čudo ako mu se Bregovićeva poruka »**Rock and roll: ništa mudro**« pričinja »ispraznom« kako je, naime, ocijenio ploču »**Eto! Baš hoću**« — objasnivši njenu »praznoću«, zamislite, promjenom u članstvu grupe. Znači li to, na primjer, da bi Batinović preko noći postao besprijekoran i sjajan kritičar samo kada bi, umjesto, recimo, »Olivetti« pisaceg stroja počeo upotrebljavati »**Olympiju**«? Čisto sumnjam. Kada kritičar, želeći »**Parnom valjku**« spočitati zbrku u koncepciji albuma »**Dodite na šou**«, otkriva »idejnu dezorijentiranost« (!?), jasno nam je da imamo posla s piskaralom koje tek želi ostaviti dojam kritičarske serioznosti, ali pritom ne može prikriti vlastitu »dezorijentiranost« i »neartikuliranost«.

sastojci uspjeha

Pozorac, promatrač Batinovićeve aktivnosti primijetit će još jednu njegovu karakteristiku. Taj kritičar-daltonist, koji reagira na nijanse glazbenih boja tek ako nisu suptilnije od kombinacije crno-bijelo, pokazuje začuđujuću vještinu manipuliranja svojim kritičarsko-novinarskim statusom. On će, primjerice, vrlo spremno aktivirati svoju batinu kada se radi o marginalnim zonama dokazivanja kritičarskog autoriteta: ali ne dai vraže da dirne u osinjak (naših) recenzija

otkrića o stanju rock-glazbe (vidi »Ro(c)ktanje« br. 5), što njegovim tekstovima pridaje notu dinamičnosti i stanovite atraktivnosti, Ante Batinović pokušava igrati sigurnu igru: bez istrčavanja, bez zaleta, bez sukoba, lijeno i unjkavo, strahujući da ne dobije žuti ili crveni karton, smatrajući rezignaciju (svoje) publike većom nagradom od aplauza ili zvižduka. Ante Batinović, kratko rečeno, igra na rezultat, pa ako je suditi po mjestu koje zauzima na tablici — izgleda da mu se taktika pokazala prilično probitačnom. S toliko malo duha dogurati tako visoko u tzv. »sigurne vode« može samo onaj, koji je u stanju da i izazovnu igru (poput rock and roll kritike)

zonama dokazivanja kritičarskog autoriteta; ali ne daj vraže da dirne u osinjak (naših) presudnih estradnih nesporedazuma. To je, znate, rizično. A treba li samome sebi načiniti koju sitnu uslugu, nema problema. Eto, listam posljednju »Studije-
vu« pop-rubriku u potrazi za najnovijim Batino-
vićevim domašajima, i što vidim: »**Jabuka iz Sa-
rajeva**«! Pohvala »**Crvenoj jabuci**« iz pera njena
glazbenog urednika Ante Batinovića, koji se za
tu priliku vješto kamuflirao inicijalima S. T.
»Jabuka«, dakako, uopće nije sporna. A Slaven
Tobić? Servilnost je pola uspjeha. A batina dru-
ga polovina (uvijek će promašiti koga treba).

● **dražen vrdoljak**

6 polet

broj 21 ★ zagreb, 1. 4

77.